

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU**Investește în oameni !**

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică

POSDRU/180/4.1/S/155259

STUDIUL DE DINAMICĂ A PIEȚEI MUNCII LA NIVELUL JUDEȚULUI ARAD**SUMAR EXECUTIV**

Profilul demografic al județului Arad arată că în perioada 2000-2014 **populația județului** a avut un trend descendent, tendință care s-a menținut inclusiv pe sexe, cu o scădere mai accentuată în cazul bărbaților. Bărbații reprezentau 48,2% din totalul populației județene în anul 2000, după care ponderea lor în populația județului a început să crească ușor, ajungând în anul 2014 la 48,5%. Analiza populației pe medii de rezidență arată că populația din mediul urban este mai numeroasă decât cea din rural, iar evoluția în perioada 2000-2013 a fost de schimbare a preponderenței între cele două medii. La nivelul județului Arad, diferența dintre ponderea populației din mediul urban și cea din mediul rural era în 2014 de 12,2 pp. Trendul **sporului natural** a fost descrescător între 2000 și 2002 și 2008-2013 și negativ pe întreaga perioadă. Pentru perioada analizată **durata medie de viață** a crescut cu 4,2 ani. Pe grupe de vârstă, dinamica populației în perioada 2000-2014, în județul Arad, indică tendința de îmbătrânire demografică, caracterizată prin reduceri ale ponderii efectivelor din grupa 0-14 ani în total populație de la nivelul județului (cu 3,3 pp.) și creșteri ale populației cu vârsta de 65 de ani și peste (cu 0,8 pp.). Populația cu vârsta de 15-64 de ani a crescut cu 7.239 persoane.

Populația școlară din județul Arad era în anul 2013 de 79.515 elevi și reprezenta 24,2% din populația școlară totală a regiunii Vest, comparativ cu 21,1% în anul 2000, respectiv 88.394 elevi. În perioada 2000-2013, populația școlară de sex masculin a depășit numeric populația școlară de sex feminin. Pe medii de rezidență, analiza datelor statistice arată că populația școlară din mediul urban a depășit numeric populația din mediul rural. În perioada 2000-2013 aproape toate nivelele de pregătire au suferit o scădere a numărului de elevi înmatriculați, excepție făcând învățământul liceal, postliceal și învățământul superior. În contextul reformelor sistemului de învățământ, o scădere majoră a efectivului de elevi a suferit învățământul profesional (84,2%), urmat de cel gimnazial (34,2%) și cel primar (14,3%), apoi de cel preșcolar (12,4%). La polul opus, învățământul superior a cunoscut o creștere semnificativă cu 60,1% (4.835 persoane) în efectivul populației școlare. În ultimii patru ani, ponderea învățământului profesional a ajuns la 0,8% din totalul populației școlare din județ, astfel că în 2013 doar 610 elevi mai urmau cursurile unei instituții de învățământ profesional.

Din punct de vedere **economic**, de-a lungul perioadei analizate 2000-2012, evoluția PIB a fost una ascendentă. Evoluția numărului de firme a fost în creștere în perioada 2000-2008, urmată de o scădere abruptă pe fondul crizei economice. Pentru

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică

POSDRU/180/4.1/S/155259

perioada 2008-2013 (CAEN Rev. 2) numărul firmelor care activau în *Agricultură, silvicultură și pescuit, Energie electrică și termică, gaze, Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, Învățământ și Sănătate și asistență socială* a crescut. Pentru celelalte sectoare de activitate, numărul firmelor a scăzut sau a fluctuat fără o tendință clară de evoluție.

Dacă analizăm **evoluția numărului de firme pe clase de mărime**, de-a lungul întregii perioade analizate (2000-2013) firmele micro (sub 9 salariați) au reprezentat majoritatea în totalul firmelor înregistrate la nivelul județului. În anul 2013 firmele cu 0-9 salariați reprezentau 87,3%, în creștere cu 5,3 pp față de anul 2000, dar în scădere cu 1,2 pp față de anii 2008 și 2010. Evoluția **cifrei de afaceri** la nivelul unităților locale din județul Arad a fost una crescătoare în perioada 2003-2013, cu ușoare reduceri în perioada post-criză Dinamica pentru perioada 2010-2013, pune evidență și alte creșteri ale cifrei de afaceri pentru *Industria extractivă* (114 mil. lei, respectiv 345,5%) și *Informații și comunicații* (184 mil. lei, respectiv 141,5%). Cea mai importantă scădere a cifrei de afaceri pentru acest interval de timp s-a produs în *Construcții* (74 mil. lei, reducere de 6,5%).

Investițiile brute au crescut în perioada 2000-2008, după care au înregistrat evoluții oscilante, alternând perioadele de scădere cu cele de creștere. În perioada 2008-2013 investițiile brute au crescut în toate domeniile de activitate economică, cu excepția activităților *Construcții, Comerț, Hoteluri și restaurante, Posta și comunicații, Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor, Sănătate și asistență socială și Alte activități de servicii*. **Analiza pieței muncii** de la nivel județean pune în evidență o creștere a **populației active civile** în perioada 2000-2013 (cu 3,4%, respectiv cu 7,1 mii persoane). Populația activă de sex masculin a depășit numeric populația de sex feminin de-a lungul întregii perioade analizate. În anul 2013 **resursele de muncă** din județul Arad reprezentau 23,5% (297,1 mii de persoane) din resursele de muncă totale din regiunea Vest, comparativ cu 22,7% (278,9 mii persoane) în anul 2000. Cu excepția unei reduceri în 2002, indicatorul a avut o evoluție predominant ascendentă până în 2011, apoi instaurându-se o perioadă de ușor declin. A atins maximul perioadei în 2011 (299,3 mii persoane) și minimul în 2000 (278,9 mii persoane). Resursele de muncă de sex masculin le-au depășit numeric pe cele de sex feminin în perioada 2000-2013. În anul 2013, **rata de activitate a resurselor de muncă** din județul Arad a fost de 73,1%, mai mare cu 3,1 pp decât rata de activitate de la nivelul întregii regiuni. Evoluția ratei resurselor de muncă a fost fluctuantă până în anul 2007, după care a fost urmată de o perioadă de scădere până în anul 2011, moment în care a intrat pe o pantă ascendentă.

Evoluția numărului de șomeri din județul Arad reflectă situația macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice numărul șomerilor a scăzut, după care a crescut brusc în anul 2009. Începând cu anul 2010, perioadele de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică

POSDRU/180/4.1/S/155259

scădere au alternat cu cele de creștere. Dinamica acestui indicator evidențiază că în perioada 2000-2013, numărul șomerilor s-a redus cu 11.359 persoane (scădere de 65,2%), iar în perioada 2005-2013, numărul celor aflați în șomaj a scăzut cu 1.480 persoane (creștere de 19,6%). Dinamica structurii pe sexe, pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a bărbaților în totalul șomerilor înregistrați la nivelul județului Arad, comparativ cu femeile. În anul 2013, **rata șomajului** în județul Arad a fost de 3,2%, mai mică cu 0,8 pp decât cea de la nivelul regiunii Vest.

În anul 2013, **populația ocupată civilă** din județul Arad însuma 210,4 mii persoane și reprezenta 25,2% din populația ocupată în regiunea Vest. De-a lungul perioadei 2005-2013 evoluția populației ocupate a fost fluctuantă, perioadele de creștere, alternând cu cele de reducere a numărului de persoane ocupate. În 2013, populația ocupată civilă din județul Arad a înregistrat o creștere cu 7,8 mii persoane față de 2005 și 2,2 mii persoane față de 2008, iar diferența procentuală a fost de 3,8% față de 2005, respectiv 1,1% față de 2008.

În anul 2013, **rata ocupării** în județul Arad a fost de 70,8%, mai mare cu 4,6 pp decât cea de la nivelul regiunii Vest. În perioada 2008-2013, activitățile care au înregistrat creșteri constante ale efectivului populației ocupate au fost *Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, și Alte activități de servicii*. Dintre toate activitățile economice, cele care au înregistrat cea mai mare creștere în perioada 2008-2013 au fost *Industria prelucrătoare* (creștere de 2,6 mii persoane) și *Alte activități de servicii* (creștere de 1,8 mii persoane). Cea mai importantă reducere se înregistrează în cazul populației ocupate din Construcții (reducere cu 1,4 mii persoane). Structura populației ocupate pe activități economice în perioada 2008-2013, pune în evidență o concentrare în activitățile agricole și relaționate, industria prelucrătoare și comerț. Toate celelalte activități cuprind ponderi reduse ale populației ocupate de la nivelul județului.

În anul 2013, **efectivul de salariați** din județul Arad reprezenta 24,5% din numărul total al salariaților din regiune, iar în anul 2005 reprezenta 23,6%. În perioada 2008-2013, activitățile care au înregistrat cele mai mari creșteri ale efectivului populației ocupate au fost *Industria prelucrătoare* (930 persoane) și *Activități de servicii administrative și activități de servicii suport* (1.368 persoane). Cele mai importante reduceri la nivelul efectivului de salariați s-au înregistrat în *Construcții* (1.960 persoane), *Comerț* (1384 persoane), *Învățământ* (1055 persoane) și *Sănătate și asistență socială* (10002 persoane).

8.2% dintre locurile de muncă existente sunt vacante. Astfel, la nivelul județului Arad rata locurilor de muncă vacante se situează semnificativ peste media regională și națională. Cele mai multe locuri de muncă vacante sunt generate de sectorul *industrie* (cca. trei sferturi dintre locurile de muncă vacante înregistrate la nivel județean – 77.5%), urmat de sectorul *serviciilor* (17.9% dintre locurile de muncă vacante

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică

POSDRU/180/4.1/S/155259

înregistrate în baza de date pentru județul Arad). Marea majoritate a locurilor de muncă vacante sunt generate de întreprinderile mari (250+ salariați), și un sfert de firmele mici (10-49 salariați). Cele mai multe dintre locurile de muncă vacante sunt generate pentru GO 9 (ocupații elementare) - 39.6%, urmată de GO 7 (muncitori calificați) – 29.6% și pentru GO 8 (operatori la mașini și instalații) – 20.3 %. Grupele ocupaționale la nivelul cărora se concentrează cererea la nivel județean sunt în acord cu activitățile economice anterior menționate. De asemenea trebuie menționat că cererea pentru persoane cu nivel de educație ridicat este modestă. Din numărul de locuri de muncă analizate la nivelul județului Arad, o majoritate de 61.7% sunt deschise pentru absolvenți de învățământ profesional, gimnazial, primar sau fără școală (fără studii medii) și doar o minoritate de 2.5% pentru absolvenți de studii superioare.

Pe măsură ce crește nivelul de educație al salariaților crește și gradul de conștientizare al angajatorilor cu privire la importanța actualizării permanente a setului de **cunoștințe și competențe** teoretice și practice deținute de proprii salariați. Competențe comune/transferabile sunt identificate ca generând nevoie de formare cu precădere pentru absolvenții cu studii medii și fără studii medii.

Pentru marea majoritate a locurilor de muncă vacante (70.7%), angajatorii nu solicită la recrutare experiență anterioară în muncă, ceea ce reprezintă pe de o parte o facilitate pentru tinerii absolvenți la intrarea pe piața muncii, dar pe de altă parte arată și tipologia majorității locurilor de muncă vacante la nivel județean, în ocupații/activități cu valoarea adăugată scăzută.

Județul Arad se remarcă printr-o incidență superioară a firmelor care au recrutat astfel de absolvenți (20,5%). Cu privire la numărul mediu de absolvenți angajați de aceste firme, indicatorul înregistrează valori diferite la nivel național și regional, respectiv 5,6 și 8,2 absolvenți.

În perioada 2008-2013, cele mai multe persoane au fost ocupate din județul Arad activau în *Agricultură, silvicultură și pescuit* (47,8 mii persoane în 2013), *Industria prelucrătoare* (11,3 mii persoane) și *comerț* (11,2 mii persoane).

Evoluțiile **fluxurilor de salariați** indică faptul că sectorul de servicii prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local, în vreme ce sectorul de construcții pare a fi cel mai dinamic și cu potențial de creștere.